

Εξώφυλλο

ISSN: 2944-9391

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ▪ ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023 ▪ ΤΕΥΧΟΣ #261

ΛΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ:

«ΠΡΩΤΑΟΛΗΤΙΣΜΟΣ»
Ή ΣΧΕΤΙΚΟΤΗΤΑ;

Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε

1 Ένας αποχαιρετισμός που δεν θα έπρεπε να έχει γραφεί

Ο ΣΤΑΘΗΣ Παπασταθόπουλος, καθηγητής στο τμήμα Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, αποχαιρέτά τη φοιτήτρια του, Ολυμπία, που έχασε τη ζωή της στο τροχαίο, στον κόμβο του Πανηπειρωτικού.
<https://typos-i.gr/article/enas-apoxairetismos-poy-den-8a-eprepe-na-exei-grafei>

2 Όχι άλλες «κακές στιγμές»

ΣΤΙΣ 6 ΙΟΥΛΙΟΥ 2023, γύρω στις 2 το μεσημέρι, μια φοιτήτρια 21 ετών, η Ολυμπία, έχασε τη ζωή της στα Γιάννενα, με τον πιο άδικο από τους άδικους, τρόπο: την παρέσυρε ένα όχημα, σε μια διασταύρωση, στο Πανηπειρωτικό στάδιο.
<https://typos-i.gr/article/oxi-alles-kakes-stigmes>

3 Πέθανε ο Θοδωρής Λυκογιώργος

Ο ΘΟΔΩΡΗΣ Λυκογιώργος, ένας από τους καλύτερους μουσικούς της πόλης και μια εξαιρετική φυσιογνωμία, δεν υπάρχει πια. Μετά από πολύμηνη μάχη που έδωσε, με πρόβλημα υγείας, τελικά υπέκυψε. Ο Θοδωρής ήταν μέλος στους Αυτόπτες Μάρτυρες, πιο πρόσφατα στα Επεα Πτερόντα και άλλες μπάντες.
<https://typos-i.gr/article/prosagwges-se-3enodoxiako-katalyma-sth-loytsa>

4

Η πολιτιστική ατζέντα της εβδομάδας (10-17 Ιουλίου)

<https://typos-i.gr/article/giannena-h-politistikh-atzenta-ths-ebdomadas-10-17-ioulioy>

Αν σας **αρέσει** ο Τύπος Ιωαννίνων, μπορείτε να τον **στηρίξετε**

Ο Τύπος Ιωαννίνων typos-i.gr μπαίνει στα 7 χρόνια ζωής. Το καλοκαίρι του 2023 θα τα κλείσουμε.

Μέχρι σήμερα, οι εργαζόμενοι-ες του Τύπου έχουμε καταφέρει πράγματα που συνήθως χρειάζονται πολύ περισσότερο χρόνο για να γίνουν:

Εδώ μπορείτε να διαβάσετε τις ειδήσεις, γνωρίζοντας ότι θα βρείτε αναλυτικά, έγκυρα στοιχεία, χωρίς «φτηνά κόλπα», με σεβασμό στο αναγνωστικό κοινό, αλλά και σε όσους-ες είναι αποδέκτες της κριτικής.

Οι καιροί είναι δύσκολοι για όλους και όλες. Είναι και για εμάς.

Οι καιροί δεν είναι εύκολοι για ένα ανεξάρτητο μέσο ενημέρωσης, αυτοδιαχειριζόμενο, με κανονικές θέσεις εργασίας, από το οποίο ζούνε -ως μοναδική δουλειά- οι εργαζόμενοι-ες του.

Τι σας αφορούν αυτά; Μπορεί και τίποτα.

Αν όμως νιώθετε ότι σας αφορούν, υπάρχει η δυνατότητα να στηρίξετε τον Τύπο Ιωαννίνων.

Μπορείτε να διαλέξετε κάποια από τις συνδρομές που παρέχονται μέσω της πλατφόρμας Patreon.

Οι συνδρομητές-τριες, μέσω της πλατφόρμας, **έχουν**

πρόσβαση σε υλικό που δεν κυκλοφορεί στο site ή μπορούν να διαβάσουν πρώτα, πχ το Εξώφυλλο, εκεί, πριν αυτό κυκλοφορήσει.

Επίσης, **συμμετέχουν αυτόματα σε κληρώσεις για εισιτήρια θεαμάτων** στην πόλη των Ιωαννίνων.

Κάθε **καινούργια συνδρομή, συνοδεύεται από ένα αντίτυπο του βιβλίου «Οι αποστάτες, τα ρέντζελα και οι δήμαρχοι»**.

Αν το αποφασίσετε, η διαδικασία είναι απλή: Ακολουθείτε τον σύνδεσμο: https://www.patreon.com/TyposI?fan_landing=true

- Φτιάχνετε έναν λογαριασμό (με τον κλασικό τρόπο, mail-κωδικός)
- Διαλέγετε τη συνδρομή
- Πληρώνετε με κάρτα ή paypal

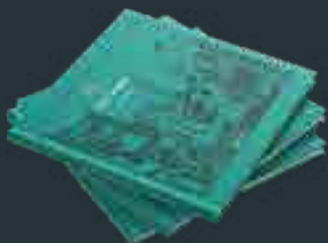
Κατόπιν, μπορείτε να παρακολουθείτε τη συνδρομή σας (και το αποκλειστικό υλικό, τις προσφορές κ.λπ.), είτε από το λογαριασμό σας στο patreon, είτε από την εφαρμογή του patreon, για κινητά.

Εκτός του patreon, ένας ακόμα τρόπος ενίσχυσης είναι το paypal

Εδώ, μπορείτε να καταθέσετε κάποιο ποσό: [paypal.me/sxhna](https://www.paypal.com/txhna)

Ακόμα όμως και δεν κάνετε τίποτα από όλα αυτά, και πάλι ευχαριστούμε για όλα.

Οι «25+1
ρετρό
ιστορίες»

ΚΑΙ
«Οι «αποστάτες»
τα ρέντζελα και
οι δήμαρχοι»

Οι δύο
εκδόσεις
του Τύπου
Ιωαννίνων
και της
ΣΧΗΜΑ
ΚΟΙΝΣΕΠ
είναι ξανά εδώ,
στα
βιβλιοπωλεία
των
Ιωαννίνων

Από Γιάννιστα, Βασιλική

[ΤΗΣ **ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΑΓΓΕΛΗ**]

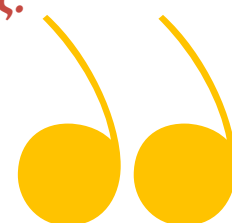
Λίγα χιλιόμετρα μακριά από την πόλη των Ιωαννίνων, βρίσκεται το χωριό Βασιλική, ανάμεσα σε Καστρίτσα και Λογγάδες, σε απόσταση αναπνοής από τη λίμνη Παμβώτιδα. Η πρώτη ονομασία του χωριού ήταν Ιωάννιστα. Αυτή είναι η ονομασία που καταγράφεται σε χρυσόβουλο του 1321. Αργότερα, τα Ιωάννιστα έγιναν κοινώς Γιάν(ν)ιστα. Ο λόγιος Παναγιώτης Αραβαντινός, κατά τον 19ο αιώνα, κάνει αναφορά σε «Γιάννιστα». Με τον τύπο αυτόν αναγνωρίζεται ως κοινότητα το 1919, στο σχετικό ΦΕΚ.

Ο γλωσσολόγος Κώστας Ευ. Οικονόμου στο βιβλίο του «Τα οικωνύμια του νομού Ιωαννίνων-Γλωσσολογική Εξέταση» παραθέτει αρχικά τον τύπο «Γιάνιστα» και καταθέτει την άποψη ότι το τοπωνύμιο είναι κυριώθυμο και έχει σλάβικη προέλευση. «Η ορθογράφηση του τοπωνυμίου με -νν- προέρχεται από παρετυμολογική επίδραση του

ελληνικού βαφτιστικού Γιάννης» σημειώνει. Το χωριό κράτησε το όνομα Γιάννιστα μέχρι το 1955, οπότε και μετονομάστηκε σε Βασιλικόν. Δύο χρόνια, μετά, το 1957, ήρθε η νέα ονομασία: Βασιλική. Και οι δύο ονομασίες παραπέμπουν σε κάτι μεγαλοπρεπές. Δεν λείπουν ωστόσο και άλλες εξηγήσεις που στηρίζονται ενδεχομένως σε προφορικές παραδόσεις. Ο Κώστας Σιόντης στο βιβλίο του «Ο Δήμος Παμβώτιδας και τα Δημοτικά Διαμερίσματά του» (έκδοση Δήμου Παμβώτιδας, 2000), αναφέρει ότι το χωριό πήρε τη νέα του ονομασία «από μια φυσική πηγή που υπήρχε στο κάτω μέρος του χωριού με το όνομα αυτό. Έλεγαν πως το νερό αυτό έπινε και η κυρά Βασιλική, η μετρέσα του Αλή πασά, που έστελνε τους χουσμικιαραίους της και το μετέφεραν με τις βαρέλες τους στη βάρκα από τον Πόρο».

Ένας σημαντικός σταθμός στην ιστορία του χωριού, είναι η μάχη που έγινε στον κοντινό Δρίσκο κατά τον α' βαλκανικό πόλεμο, με τον ποιητή Λορέντζο Μαβίλη, εθελοντή στο σώμα των Γαριβαλδινών, να σκοτώνεται.

Το χωριό κράτησε το όνομα Γιάννιστα μέχρι το 1955, οπότε και μετονομάστηκε σε Βασιλικόν. Δύο χρόνια, μετά, το 1957, ήρθε η νέα ονομασία: Βασιλική. Και οι δύο ονομασίες παραπέμπουν σε κάτι μεγαλοπρεπές.

Οι πανεπιστημιακές λίστες δεν είναι ακριβώς αυτό που διαβάζετε...

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Χαμηλά στην κατάταξη QS Rankings βρίσκεται το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Τοποθετείται μεταξύ των θέσεων 1001-1200, από 1500 συνολικά ιδρύματα που καταγράφει η κατάταξη.

Είναι ωστόσο η πρώτη φορά που μπαίνει το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων στη συγκεκριμένη αξιολόγηση, τα τελευταία 4 χρόνια. Δεν έχει δηλαδή κάποια σταθερή θέση, στην καταγραφή του Quacquarelli Symonds, της εταιρίας αναλύσεων που εδρεύει στην Αγγλία.

Με μια πρώτη ματιά λοιπόν (δέστε γράφημα), τα μηνύματα δεν είναι ιδιαίτερα θετικά ή τουλάχιστον, δεν ταιριάζουν με την «πανηγυρικότητα» δημοσιευμάτων σε MME, που συνοδεύουν τα αποτελέσματα ή σχετικές ανακοινώσεις των ίδιων των ιδρυμάτων.

Τα επαπειλούμενα κλεισίματα τμημάτων που δεν έχουν εισακτέους-ες καθώς η κυβερνητική μεθόδευση προς αυτή την κατεύθυνση, κινητοποιούν τις διοικήσεις να «διαφημίσουν το προϊόν τους».

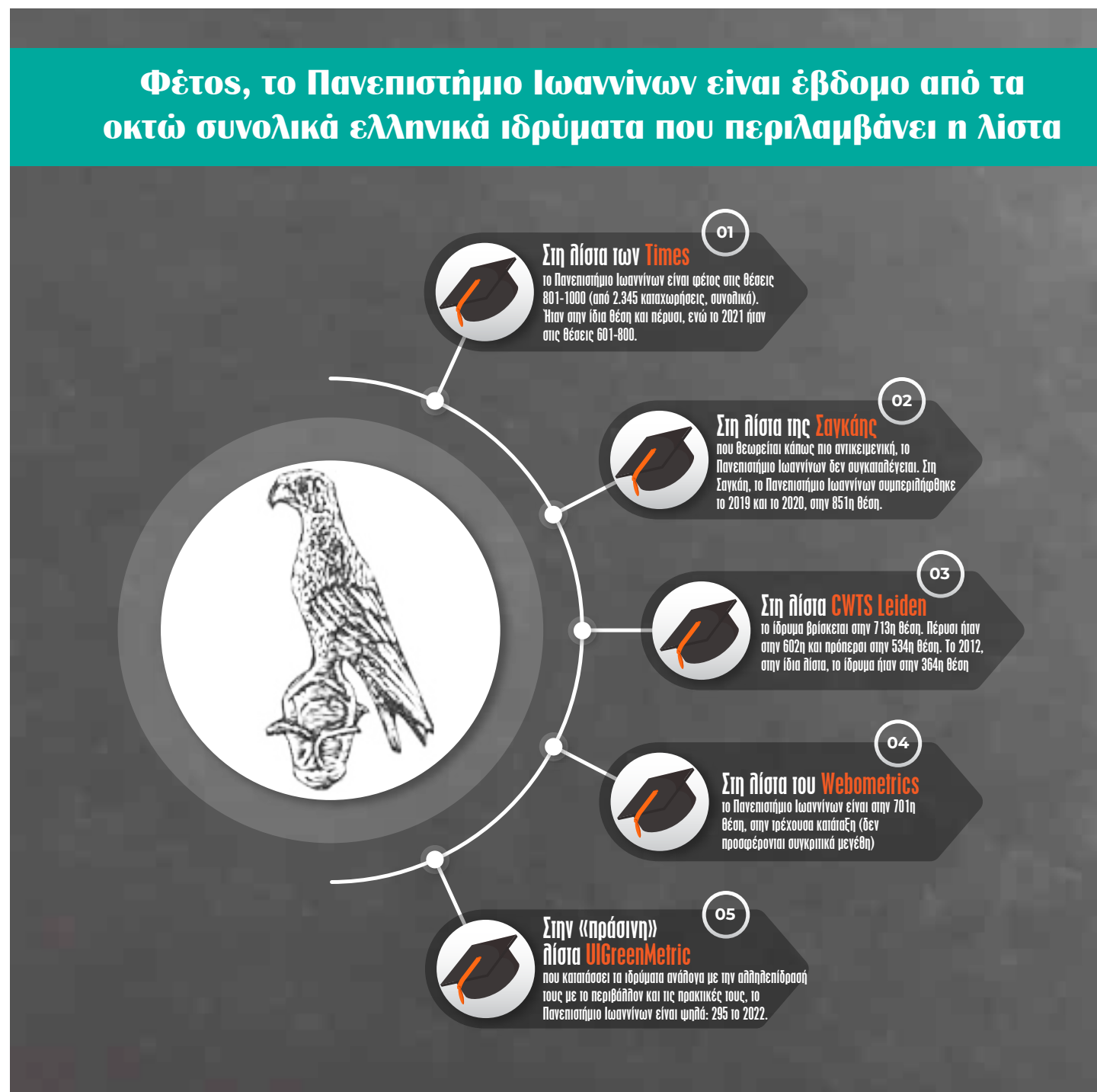
Ωστόσο, (ευτυχώς) η ουσία είναι αλλού: η αξιολόγηση ενός ιδρύματος ως «καλό», «μέτριο» ή «κακό», πόρρω απέχει από τον τρόπο με τον οποίο κατατάσσουν τα πανεπιστήμια τέτοιες λίστες.

Θα πρέπει να συνεκτιμούνται παράγοντες, όπως για παράδειγμα ότι οι φορείς είναι ιδιωτικοί και χωρίς κοινή ή την ίδια αναγνώριση και αποδοχή.

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιούν είναι επίσης ετερόκλητη και δεν βασίζεται πάντα σε ένα «κοινό σώμα» κριτηρίων, όπως για παράδειγμα αξιολογούνται οι μαθητές και μαθήτριες που δίνουν εξετάσεις για να μπουν στις σχολές.

Πώς θα ακουγόταν, για παράδειγμα, το γεγονός ότι αρκετές σταθμίζουν ως κριτήριο την αναλογία φοιτητών-καθηγητών, για την οποία, επανειλημμένα τα μέλη ΔΕΠ διαμαρτύρονται τα τελευταία χρόνια ότι ξεφεύγει από τα ακαδημαϊκά αποδεκτά κριτήρια;

Ή ότι παλιότερα, ένα κριτήριο που ανέβαζε πολύ τη βαθμολογία ήταν οι ξένοι φοιτητές-τριες. Ωστόσο, επειδή για παράδειγμα ανατολικά ιδρύματα έχουν πολύ καλύτε-

ρη κινητικότητα και εκμεταλλεύονταν γεωπολιτικές ιδιαιτερότητες και συνθήκες (πχ Κίνα-Ταϊβάν), εμφανίζονταν πολύ πιο πάνω από δυτικά ιδρύματα, όπως το MIT. Διαφορετικά όμως θα απαντήσει στο ερώτημα «πού είναι καλύτερα» ένας δόκτορας Φιλολογίας, διαφορετικά ένας επιστήμο-

νας στον τομέα των ναυτοτεχνολογιών. Η κριτική που ασκείται στις διάφορες κατατάξεις είναι σημαντική, ενδιαφέρουσα και σε αρκετά σημεία της δικαιολογείται. Εκτός από τις τεχνικές λεπτομέρειες, δηλαδή τις κοινά αποδεκτές παραμέτρους, υπάρχουν και οι σκοπιμότητες: η εκπαί-

δευση δεν είναι ένα ποσοτικό μέγεθος και δεν θα γίνει ποτέ τέτοιο.

Οπότε, οι προσπάθειες «τοποθέτησης προϊόντος» από τις επιχειρήσεις που δημιουργούν λίστες, αλλά και από τα ίδια τα ιδρύματα, στην εποχή που όλα τιμολογούνται, πάντα ενέχουν σκοπιμότητα.

ZAGORIWOOD

Το By the Lake ανεβαίνει στα βουνά

Το Zagoriwood είναι το γνωστό κινηματογραφικό φεστιβάλ με σήμα τον γαϊδαράκο, που λαμβάνει χώρα κάθε χρόνο, εδώ και 14 συναπτά έτη, στα Κάτω Πεδινά.

Είναι μια από τις σημαντικότερες κινηματογραφικές κοινότητες της χώρας, ένα «προπονητικό καμπ» για τους ανθρώπους του κινηματογράφου, που εκτυλίσσεται στο Ζαγόρι.

Φέτος, το Zagoriwood μας τιμάει ιδιαίτερα, καθώς ενέταξε στις προβολές του το By the Lake, στις 19 Ιουλίου. Έτσι, το ντοκιμαντέρ για τη μουσική σκηνή των Ιωαννίνων, ξεκινάει τις δημόσιες προβολές του, αφού πέρασε τον χειμώνα σε διάφορα φεστιβάλ. Όλο το πρόγραμμα προβολών του Zagoriwood, είναι πλουσιότατο και εξαιρετικά ενδιαφέρον (οπότε και η τιμή, για το By the Lake, είναι ακόμα μεγαλύτερη).

Το πρόγραμμα είναι το εξής:

■ **ΣΑΒΒΑΤΟ 15/7:** Το Τέλειο Αφεντικό (Φερνάντο Λεόν ντε Αρανόα)

■ **ΚΥΡΙΑΚΗ 16/7:** Ελληνικές μικρού μήκους («5 p.m. Seaside» / «Tokakis ή What's My Name» / «Τσουλάκια» / «Κάτω από τη Λίμνη»)

■ **ΤΕΤΑΡΤΗ 19/7:** By the Lake (Γιώργος Τσαντικός)

■ **ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21/7:** Μικρού μήκους του Positively Different Film Festival

■ **ΣΑΒΒΑΤΟ 22/7:** Πίσω από τις Θημωνιές (Ασημίνα Προέδρου)

■ **ΚΥΡΙΑΚΗ 23/7:** Διαγωνιστικό τμήμα μικρού μήκους Zagori Planet

■ **ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28/7:** ΕΟ (Γιέρτζι Σκολιμόφσκι)

■ **ΣΑΒΒΑΤΟ 29/7:** Aftersun (Σαρλότ Γουέλς)

■ **ΚΥΡΙΑΚΗ 30/7:** Τελετή λήξης Zagoriwood - προβολή των ταινιών των συμμετεχόντων στα εργαστήρια

PLASMATA II, TA PODCASTS:

Ακούγοντας την πόλη και τις ιστορίες της

Η έκθεση Plasmata II που έμεινε στα Γιάννενα για τρεις βδομάδες, ήταν η μεγαλύτερη πολιτιστική παραγωγή που έλαβε χώρα στην πόλη, στη σύγχρονη ιστορία της. Ένα κομμάτι αυτής της ιστορίας ήταν και η σειρά podcasts που ανατρέχουν στη σύγχρονη πορεία της πόλης και τη συνοψίζουν.

Είναι μια παραγωγή της Στέγης του ιδρύματος Ωνάση και του Movement Radio, του ραδιοφώνου της. Ο Μάκης Κετμποζίδης και ο Γιώργος Κωνσταντινίδης, δηλαδή ο Quetempo και ο Voltνοι (των Drog-A-Tech μεταξύ άλλων), ήταν οι άνθρωποι που επιμελήθηκαν και συντόνισαν ένα μεγάλο και όχι εύκολο εγχείρημα: Έντεκα πρόσωπα, δώδεκα, ας πούμε «τομείς», μίλησαν για ισάριθμα γεγονότα, ενόπτες, πράγματα και πλάσματα της πόλης. Σε αυτή την προσπάθεια, συμμετείχαμε και εμείς, οι άνθρωποι του Τύπου Ιωαννίνων.

Η Βαρβάρα Αγγέλη είχε τη δημοσιογραφική επιμέλεια των περισσότερων επεισοδίων και έκανε τις συνεντεύξεις.

Ο Γιώργος Τσαντικός μιλάει σε ένα από τα podcasts, για τη μουσική ιστορία των Ιωαννίνων, στην «εποχή του ροκενρόλ», με αφορμή και το ντοκιμαντέρ By the Lake. Όλα αυτά δεν θα ήταν εφικτά χωρίς την εξαιρετική ηχοληψία και τελική μίξη, του Παναγιώτη Γκόη, στο Studio 203.

Αυτή η σειρά podcasts υπάρχει και στο Spotify, όπου μπορείτε να την ακούσετε όλη, κάνοντας κλικ [εδώ](#).

ΑΣ ΑΝΑΤΡΕΞΟΥΜΕ ΣΤΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ, ΕΝΑ ΠΡΟΣ ΕΝΑ:

HABIBI WORKS: Ένας χώρος δημιουργών μιλάει, μέσω μερικών από των ανθρώπων του, για το project.

ΣΑΚΗΣ ΝΕΓΡΙΝ, ΖΑΝΕΤ ΜΠΑΤΙΝΟΥ, ΕΣΘΗΡ ΣΟΛΟΜΩΝ: Ο άγνωστος μουσικός πλούτος των Ρωμανιωτών Εβραίων και η σημασία του στο μνημονικό τοπίο των Ιωαννίνων.

ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ: Μια προσπάθεια επαναπροσέγχισης των περιθωριοποιημένων παρελθόντων των Ιωαννίνων, μέσα από το βλέμμα τεσσάρων γυναικών.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ: Η σχέση της λογοτεχνίας με την πόλη και οι ήρωες που τη σημάδεψαν.

ΣΙΣΣΥ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ: Η πρωτοβουλία Decolonize Hellas και οι προσφυγικές κοινότητες στα Γιάννενα

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΑΝΤΙΚΟΣ: Όταν η πόλη ξεκίνησε να παίζει ροκ εν ρολ-μια καταγραφή της μουσικής σκηνής, από τα 70s και μετά

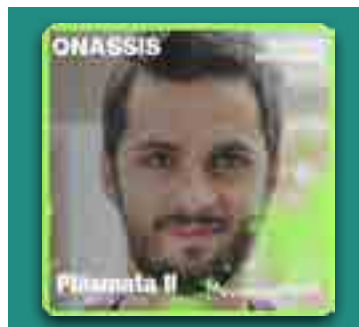
ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Τα γεγονότα και η καθημερινότητα του Μεσοπολέμου, στα Γιάννενα.

ΓΙΟΛΑΝΤΑ ΚΑΠΕΡΔΑ: Άνθρωποι, φορείς, παραστάσεις, ιστορία του θεατρικού γίνεσθαι στα Γιάννενα

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΠΑΔΑ: Η παλιά αγορά των Ιωαννίνων και η δυναμική της

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΩΣΤΑΚΗΣ: Το τεχνολογικό μέλλον των Ιωαννίνων

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Η Παμβώτιδα, το κυρίαρχο αφήγημα και τα όρια του φυσικού και του δημιουργημένου περιβάλλοντος

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΜΥΡΗΣ: Τα Γιάννενα και οι ιστορίες τους, κρυμμένες και μη

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ

17 ΙΟΥΛΙΟΥ

Μουσικό αφιέρωμα στον Μπαχ

Μια βραδιά με τρία κοντσέρτα για βιολί του Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ διοργανώνει το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών τη Δευτέρα 17 Ιουλίου, στις 21:30, στον αύλειο χώρο του πολιτιστικού πολυχώρου «Δημήτρης Χατζής».

Σολίστ ο Γιώργος Παναγιωτόπουλος. Συμμετέχουν οι μουσικοί του Δημοτικού Ωδείου Ιωαννίνων: Βιολιά: Γεώργιος Χλίτσιος, Βάσω Αρλέτου, Ευριπίδης Παππάς, Μιχάλης Τασιούλας, Θωμάς Πάσχος, Βιόλες: Μαριάνθη Καψάλη, Ναταλία Καρανάση, Κοντραμπάσο: Απόστολος Παπαπέτρος, Φαγκότο: Μαρίνα Δημητριάδου. Η είσοδος είναι ελεύθερη.

19 ΙΟΥΛΙΟΥ

Συναυλία με την Μπέττυ Χαρλαύτη

«Στη γειτονιά των αγγέλων...» είναι ο τίτλος της συναυλίας με την Μπέττυ Χαρλαύτη που διοργανώνουν το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών και η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Τεχνών «Μουσική Ελισάφ», την Τετάρτη 19 Ιουλίου, στις 21:00, στον αύλειο χώρο του Βυζαντινού Μουσείου Ιωαννίνων. Μαζί με την Μπέττυ Χαρλαύτη συμπράττουν οι μουσικοί: Γεωργία Αναστάση, πιάνο, Λευτέρης Καραγιάννης, πνευστά, Γιάννης Μάνος, κιθάρα, Αποστόλης Παπαπέτρος, κοντραμπάσο, Τάκης Χελιώτης, ντραμς, Σπύρος Χάτζας, μπουζούκι. Η είσοδος είναι ελεύθερη.

21 ΙΟΥΛΙΟΥ

«Τα καλοκαίρια της ποίησης» με τη Δ. Στεφανίδου

Βραδιά έντεχνης μουσικής με τη Δέσποινα Στεφανίδου στο πιάνο και στο τραγούδι στις 21 Ιουλίου, στις 21:00, στον αύλειο χώρο του πολιτιστικού πολυχώρου «Δημ. Χατζής», από το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών. Είσοδος ελεύθερη.

ΣΙΝΕΜΑ

17 ΙΟΥΛΙΟΥ

«Μια νύχτα στον κόσμο»

Το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς και το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών διοργανώνουν ένα κινηματογραφικό αφιέρωμα με τίτλο «ΤΑΧΙστορίες», στον αύλειο χώρο του Μουσείου Αργυροτεχνίας.

Στις 17 Ιουλίου, στις 21:00, θα προβληθεί η ταινία του Τζάρμους «Μια νύχτα στον κόσμο». Είσοδος ελεύθερη.

20 ΙΟΥΛΙΟΥ

«Η σκιά της ημέρας»

Το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών, σε συνεργασία με το Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο της Αθήνας, πραγματοποιεί ένα αφιέρωμα στο σύγχρονο ιταλικό σινεμά, στον αύλειο χώρο του πολιτιστικού πολυχώρου «Δημ. Χατζής». Στις 20 Ιουλίου, στις 21:00, θα γίνει η προβολή της ταινίας του Πιτσόνι «Η σκιά της ημέρας» [2022]. Είσοδος ελεύθερη.

24 ΙΟΥΛΙΟΥ

«Η διαδρομή»

Το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς και το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών διοργανώνουν ένα κινηματογραφικό αφιέρωμα με τίτλο «ΤΑΧΙστορίες», στον αύλειο χώρο του Μουσείου Αργυροτεχνίας.

Στις 24 Ιουλίου, στις 21:00, θα προβληθεί η ταινία του Μάικλ Μαν «Η διαδρομή». Είσοδος ελεύθερη.

ΘΕΑΤΡΟ

19 ΙΟΥΛΙΟΥ

«Το τέλος της μικρής μας πόλης»

Πρεμιέρα για την παράσταση «Το τέλος της μικρής μας πόλης» του Δημήτρη Χατζή, σε σκηνοθεσία Ορέστη Τάτσι, από το ΔΗΠΕΘΕ Ιωαννίνων την Τετάρτη 19 Ιουλίου, στις 21:30, στο υπαίθριο θέατρο της ΕΗΜ.
Παίζουν: Άρης Τσαμπαλίκας, Γιάννης Κοτσαρί-

νης, Στάθης Κόκκορης, Γιάννης Κοντός, Αντώνης Χρήστου, Βασίλης Λαγδάς. Προώληση εισιτηρίων: Ticketsioannina, Viva.gr. Τιμές εισιτηρίων: 10 ευρώ (κανονικό), 7 ευρώ (μαθητές, φοιτητές, στρατευμένοι, πολύτεκνοι και άτομα άνω των 65 ετών), 3 ευρώ (Κάτοχοι κάρτας ανεργίας και ΑμεΑ)

24 ΙΟΥΛΙΟΥ

«Εκάβη»

Η «Εκάβη» του Ευριπίδη, μια παραγωγή της «Θεατρικής Διαδρομής», έρχεται και στα Γιάννενα, στις 24 Ιουλίου, στις 21:30, στο υπαίθριο θέατρο της ΕΗΜ.

Την παράσταση σκηνοθετεί η Ιώ Βουλγαράκη. Η τραγωδία ανεβαίνει σε νέα μετάφραση της Ελένης Βαροπούλου. Στον ρόλο της Εκάβης η Ελένη Κοκκίδου. Τους υπόλοιπους ρόλους ερμηνεύουν (κατά αλφαβητική σειρά): Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μαρίνα Καλογήρου, Θανάσης Κουρλαμπάς, Ερρίκος

Μηλιάρης, Ηλεάνα Μπάλλα, Άκης Σακελλαρίου και Αλέκος Συσσασβίτης. Προώληση εισιτηρίων: viva.gr, στα καταστήματα Public, Media Markt και Wind, στο Tickets Ioannina (μπροστά από Νομαρχία), στο Rock Shop και στο βιβλιοπωλείο «Αναγνώστης». Εισιτήριο: 20 ευρώ, 17 ευρώ το μειωμένο (φοιτητικό, μαθητικό, ανέργων, άνω των 65 ετών, παιδικό από 6 έως 12 ετών). Δωρεάν οι ΑμεΑ (με κινητικά προβλήματα). Οι συνοδοί ΑμεΑ πληρώνουν φοιτητικό εισιτήριο.

19-20 ΙΟΥΛΙΟΥ

«Εγώ είμαι το θείο βρέφος»

Το Θέατρο Actina ανεβάζει την παράσταση «Εγώ είμαι το θείο βρέφος» του Γιάννη Καλαβριανού σε σκηνοθεσία Αθηνάς Τσικνιά, στην αυλή του Arte Povera, στο Κάστρο, μέσα στον Ιούλιο.

Επόμενες παραστάσεις στις 19 και 20 Ιουλίου, στις 21:15. Ερμηνεύουν: Δωρίτα Γούντζα, Άννα Παπανικολάου, Απόστολος Τζίμας, Παναγιώτης Χονδροματίδης. Τιμή εισιτηρίου: 7€. Κρατήσεις/πληροφορίες: 6974865401.

21 ΙΟΥΛΙΟΥ

«Γυάλινος Κόσμος»

Η παράσταση «Γυάλινος Κόσμος» του Τένεσι Ουίλιαμς έρχεται στο υπαίθριο θέατρο της ΕΗΜ, στις 21 Ιουλίου, στις 21:30. Σκηνοθετεί ο Γιώργος Νανούρης. Τους ρόλους ερμηνεύουν: Κάτια Δανδουλάκη, Ιωάννα Παππά, Κωνσταντίνος Μπιμπής, Ρένος Ρώτας. Εισιτήριο: 20 ευρώ, μειωμένο 15 ευρώ, viva.gr, ticketsioannina.

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

«Μάνα πατρίδα, κακιά μητριά»

**ΜΑΝΑ ΠΑΤΡΙΔΑ,
ΚΑΚΙΑ ΜΗΤΡΙΑ**
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΙΩΤΟΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ

Κατά τη διάρκεια του επετειακού 1922, αλλά και κατά τις δεκαετίες που ακολούθησαν τη Μικρασιατική Καταστροφή, παλαιότεροι και νεότεροι συγγραφείς έγραψαν κατά κόρον για τα τραυματικά γεγονότα της περιόδου, σπανίως, όμως, ξέφυγαν από το πλαίσιο της ελληνοτουρκικής στρατιωτικής σύγκρουσης ή από τα βασανιστήρια και τις βιαιότητες που υπέστησαν οι Έλληνες για όσο διάστημα κράτησε ο εξανδραποδισμός τους. Το τι ακριβώς συνέβη στην Ελλάδα μετά τη μετακίνηση εκατοντάδων χιλιάδων προσφύγων, τόσο από τη Σμύρνη όσο και από την Κωνσταντινούπολη ή από άλλους τόπους της Τουρκίας (Ανατολική Θράκη, Πόντος), έμεινε πάντοτε ένα δευτερεύον ζήτημα, ενδεχομένως διότι εκείνο το οποίο εύλογα προείχε διαχρονικά ήταν ο θρήνος για τις απώλειες του ξεριζωμού, η λεπτομερής καταγραφή των όσων άφησαν πίσω τους οι ξεριζωμένοι. Τα χρόνια, όμως, περνούν και οι ανάγκες εκ των πραγμάτων μεταβάλλονται: οι ανάγκες όχι μόνο των ιστορικών ερευνητών, που ιδίως μετά την επέτειο των 100 χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή στάθηκαν συστηματικά στις κατοπινές ιστορικές συνέπειές της, αλλά και των μυθιστοριογράφων, που αρχίζουν πλέον να παρακολουθούν και να ζωντανεύουν την παρατεταμένη κρίση την οποία αντιμετώπισε το ελληνικό πολιτικό σύστημα όταν καράβια με τις πιο διαφορετικές εθνικές σημαίες ξεκίνησαν να μεταφέρουν επί μήνες τους πρόσφυγες προς κάθε γεωγραφικό σημείο της Ελλάδας. Αυτή την κίνηση -και αυτή τη ρευστή και μεταβατική ιστορική στιγμή- εγκλωβίζει και αποτυπώνει στον αφηγηματικό του χρόνο το μυθιστόρημα του Γιάννη Σιώτου «Μάνα πατρίδα, κακιά μητριά», το οποίο κυκλοφόρησε πολύ πρόσφατα από τις εκδόσεις Καστανιώτη.

Βασισμένος σε ιστορικά δεδομένα του Τύπου της δεκαετίας του 1920, και σε δημόσιες και ιδιωτικές συλλογές ιστορικών αρχείων, με κοφτό, αδιακόσμητο λόγο και με ρεαλιστικές, σκληρές σκηνές, ο Σιώτος, που δουλεύει μέχρι και σήμερα ως δημοσιογράφος εξειδικευμένος στα οικονομικά, ξέρει από πρώτο χέρι την αξία των αριθμών. Φτιάχνοντας τους χαρακτήρες τριών ξένων δημοσιογράφων (καλύπτουν στην Ελλάδα τις καθημερινές εξελίξεις των γεγονότων από τον Αύγουστο του 1922 μέχρι και τον Αύγουστο του 1923), προκειμένου να παρακάμψει τις άμεσες, συναισθηματικού τύπου εθνικές εμπλοκές, αλλά και να φωτίσει την εσωτερική κρίση

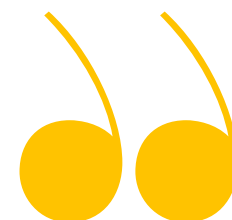
μέσω της αναγωγής της σε διεθνές επίπεδο, ο συγγραφέας συγκεντρώνει ψυχρά, δίκην απογραφής, τους αριθμούς των προσφύγων που μετακινούνται στην Ελλάδα με τα καράβια, ξεπερνώντας μέσα σε έναν χρόνο το ένα εκατομμύριο ψυχές. Χωρίς να παραβλέπει στοιχεία όπως η θεατρική δραστηριότητα στην Ελλάδα του 1922 και του 1923 (κάτι για το οποίο τον διευκολύνουν οι φιλικό και οι ερωτικό δεσμοί που δημιουργούν οι ξένοι ήρωες στο ελληνικό περιβάλλον), ο συγγραφέας επιμένει να αναδείξει την πολιτική και την οικονομική διάσταση της κρίσης μέσα από τη συσσώρευση του ανθρώπινου πόνου: πορνεία και σωματεμπορία για τις γυναίκες από τη Μικρά Ασία στον Πειραιά, κερδοσκοπία χρηματιστών, τραπεζών, κάθε λογής μεσολαβητών, κρατικών και πολιτικών στελεχών εις βάρος των προσφύγων, φρικτές συνθήκες διαβίωσης και παραμονής των τελευταίων στην Ελλάδα, από τους άθλιους προσφυγικούς καταυλισμούς μέχρι τις πολλαπλές ασθένειες και επιδημίες, ή και τις διαδοχικές αυτοκτονίες, αγελαία πείνα και αγελαίοι θάνατοι, συν τις απανωτές λιποταξίες των πολεμιστών του μικρασιατικού μετώπου και τις διαδοχικές εργατικές κινητοποιήσεις που προκαλούνται λόγω των γενικότερων περιστάσεων εξαχρείωσης.

Θα τονίσω εκ νέου την πρωτοτυπία και τον δραστικό μυθιστορηματικό ρόλο των δημοσιογραφικών χαρακτήρων. Ξένοι σε ξένη χώρα, ευαίσθητοι, λόγω ιδιοσυγκρασίας, ως προς το να κατανοήσουν τα βάσανά της (προσφυγικά και άλλα) και ικανοί να ανιχνεύσουν, λόγω επαγγέλματος, το παιχνίδι των Μεγάλων Δυνάμεων, αλλά και της εγχώριας πολιτικής τάξης, καταφέρνουν μέσω των ημερολογίων, των δημοσιευμάτων, των άρθρων και των σημειώσεών τους να υποδείξουν και να στηρίξουν την πολιτική κριτική του Σιώτου, χωρίς να την αφήσουν ποτέ να ξεπέσει σε ιδεολόγημα περί ελληνικού δικαίου και ξένου αδίκου. Το παιχνίδι των Μεγάλων Δυνάμεων, επί παραδείγματι, δεν καταλήγει σε καμία περίπτωση μονομερής και μονοκόμματος ιμπεριαλισμός, όπως στα «Ματωμένα χώματα» (1962) της Διδώς Σωτηρίου.

Να με ποιον τρόπο η λογοτεχνία καταφέρνει να κάνει τα ιστορικά της ευρήματα να μιλήσουν με ολοζώντανη γλώσσα, δίχως να καταλήξει επιστήμη και όντας σε θέση να προσφέρει, πριν και πάνω απ' όλα, απόλαυση: την απόλαυση του κειμένου και των πρωταγωνιστών του.

Β. Χατζηβασιλείου

Χωρίς να παραβλέπει στοιχεία όπως η θεατρική δραστηριότητα στην Ελλάδα του 1922 και του 1923, ο συγγραφέας επιμένει να αναδείξει την πολιτική και την οικονομική διάσταση της κρίσης μέσα από τη συσσώρευση του ανθρώπινου πόνου

ΕΝΑ ΑΛΜΠΟΥΜ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Ένα κάπως αφελές ντεμπούτο

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Στις 14 Ιουλίου 1970, μια μπάντα από το Λονδίνο, έβγαζε το πρώτο της LP.

Ήταν οι Supertramp και ο δίσκος, ήταν ο ομώνυμος, με το τριαντάφυλλο στο εξώφυλλο.

Η μπάντα τότε ήθελε να είναι progressive, βασικά. Ωστόσο, οι δύο βασικοί της, ο Ρικ Ντέιβις και ο Ρότζερ Χότζον, είχαν πολύ μεγάλες μουσικές διαφορές και εμπειρία. Ο πρώτος είχε κλασική, μπλουζ και τζαζ παιδεία. Ο δεύτερος, ήταν ένας τύπος που του άρεσε τρομερά η ποπ και ήταν και παιδί-θαύμα της μουσικής.

Νομοτελειακά σχεδόν, όταν κλείστηκαν στο

στούντιο για να γράψουν τον πρώτο τους δίσκο, οι πλακωμοί μεταξύ τους ήταν ατέλειωτοι.

Το αστείο είναι ότι έκλεισαν για τις ηχογραφήσεις τα Morgan Studios στο Γουάιλντεν του Λονδίνου και ηχογραφούσαν αργά το βράδυ, προσπαθώντας να αποκαλύψουν και να οικειοποιηθούν τη «μαγεία» των Traffic και των Spooky Tooth, οι οποίοι επίσης έγραφαν εκεί, επίσης αργά.

Ωστόσο, οι τεχνικοί ήχου, αποκαμωμένοι από τους τσακωμούς των Ντέιβις-Χότζον με τον Ρίτσαρντ Πάλμερ, το τρίτο ιδρυτικό μέλος της μπάντας, αποκοιμόντουσαν στις κονσόλες.

Ο δίσκος καθαυτός ήταν κάπως αφελής. Είχε ενδιαφέρουσες συνθέσεις, όπως το Surely, που απόμεινε τελικά το μόνο που κράτησε η μπάντα στα best of και τις συναυλίες της, καθώς επίσης

και το Words Unspoken και το Aubade.

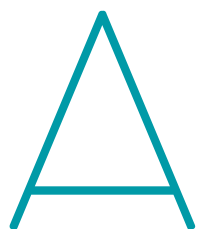
Ωστόσο, το γενικό σύνολο ήταν τρομερά άνισο και το αποτέλεσμα ήταν ένα σχετικό «meh...», παρά τις καλές στιγμές.

Το εντυπωσιακό είναι ότι αρχικά ο δίσκος δεν αντιμετωπίστηκε άσχημα, αρχικά, αλλά αργότερα αναγνωρίστηκε ως καλλιτεχνική αποτυχία. Ο ίδιος ο Χότζον έλεγε αργότερα ότι «ήταν πολύ αφελές, αλλά είχαμε καλές προθέσεις».

Η συνέχεια για τους Supertramp ήταν σαφώς πιο ποπ και τρομερά επιτυχημένη: στο Crime of the Century ήταν μια φτασμένη art μπάντα και τελικά, στο Breakfast in America είχαν γράψει μαζεμένα, μερικά από τα πιο όμορφα κομμάτια του art pop –αν υπήρξε ποτέ αυτό– ρεύματος. Και γνώρισαν δυσθεώρητη εμπορική επιτυχία.

Ο οξύθυμος Τζέιμς Κάαν

Από την πρώτη του κιάλας εμφάνιση στον κινηματογράφο, ο Τζέιμς Κάαν έδειξε ότι είναι ένας τύπος που δύσκολα θα μπορούσε να τιθασευτεί, να μπει σε καλούπια, να μετριάσει τα νεύρα του, τον οξύθυμο και ιδιοσυγκρασιακό χαρακτήρα του. Ο Τζέιμς Κάαν στον περίφημο ρόλο του Σόνι Κορλεόνε, στον «Νονό» ήταν ακριβώς αυτό που ήθελε ο Φράνσις Φορντ Κόπολα. Ο οξύθυμος, ανεξέλεγκτος γιος, που ζούσε πάντα στα κόκκινα, η ψυχραιμία ήταν κάτι άγνωστο για αυτόν, έτοιμος για καυγά και για να βουτήξει στον κίνδυνο. Έτσι, έφαγε και το κεφάλι του στην κλασική αριστουργηματική και αθάνα-

τη ταινία, παραχωρώντας τα πρωτεία και τα μεγαλεία στον Αλ Πατσίνο. Όπως ακριβώς έγινε και με την καλλιτεχνική του πορεία, που ποτέ δεν έφτασε στα επίπεδα που θα μπορούσε να φτάσει, δεν έγινε σταρ πρώτου μεγέθους, όταν το Χόλιγουντ εκείνη την εποχή διψούσε από νέα αστραφτερά πρόσωπα. Ο Τζέιμς Κάαν, δεν ήταν ούτε ο πολύ όμορφος ή ο ψηλός και αθλητικός. Είχε όμως αυτή τη ματιά, τον χαρακτήρα έτοιμο να αρπάξει φωτιά, ήταν σκληρός και αρρενωπός, έτοιμος να πέσει στη φωτιά, να τα κάνει όλα γης Μαδιάμ. Ακόμη και στο φημισμένο γουέστερν «Ελντοράντο» του Χάουαρντ

Χοκς, με το οποίο θα γίνει ευρύτερα γνωστός, δίπλα στον θρυλικό Τζον Γουέιν και τον βαρύ και ασήκωτο Ρόμπερτ Μίτσαμ, θα ξαφνιάσει το κοινό με το σφρίγγος του, θα αποτελέσει πρότυπο θερμοκέφαλου, αγύριστου κεφαλιού, απόλυτα ταιριαστό με το σύμπαν της Άγριας Δύσης.

Ένα χρόνο από τον θάνατό του (6 Ιουλίου 2022) θα θυμηθούμε άγνωστες ιστορίες από τη συμμετοχή του στον «Νονό», τα πρώτα του βήματα, τις καλύτερες στιγμές του στη μεγάλη οθόνη και γιατί θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ο πιο τσαντίλας ηθοποιός του Χόλιγουντ.

Ο Τζέιμς Κάαν γεννήθηκε στις 26 Μαρτίου του 1940 στο Μπρονξ της Νέας Υόρκης, από Εβραίους γονείς, μετανάστες από τη Γερμανία. Ο πατέρας του ήταν κρεοπώλης, ενώ μαζί με τα ακόμη δυο του αδέρφια, ο Κάαν θα μεγαλώσει στο Κουίνς. Σπούδασε στη Νέα Υόρκη και αργότερα φοίτησε στο Πανεπιστήμιο του Μίσιγκαν (MSU), ενώ απέτυχε να μπει στην πανεπιστημιακή ομάδα αμερικάνικου ποδοσφαίρου και αργότερα μεταγράφηκε στο Πανεπιστήμιο Hofstra της Νέας Υόρκης, από το οποίο δεν αποφοίτησε ποτέ, αλλά εκεί γνώρισε τον Κόπολα. Θα αρχίσει να ενδιαφέρεται για την υποκριτική και θα λάβει μαθήματα από τον φημισμένο Σάνφορντ Μέισονερ. Όπως είχε πει «εκεί ερωτεύτηκα την υποκριτική, αλλά βελτιώθηκα μετά από πολύ ξύλο».

Θα πατήσει το σανίδι εκτός Μπρόντγουεϊ, σε πρωτοποριακά έργα το 1961, ενώ στη συνέχεια θα μπει και στα τηλεοπτικά στούντιο για αρκετές σειρές. Οι έμπειροι του κυκλώματος πίστεψαν από τις πρώτες του εμφανίσεις ότι θα γίνει αστέρι άμεσα, καθώς είχε μια ζωώδη ενέργεια και ένταση, που τη μετέδιδε με αυθεντικότητα στην οθόνη. Ο πρώτος ουσιαστικά ρόλος του στον κινηματογράφο θα είναι αυτός ενός νεαρού πανκ σε ένα θρίλερ του 1964 («Lady in a Cage») δίπλα στην Ολίβια ντε Χάβιλαντ, η οποία επαίνεσε την ερμηνεία του. Οι προτάσεις θα αρχίσουν να πέφτουν βροχή, αλλά εκείνος, έπειτα από ορισμένες αξιοσημείωτες εμφανίσεις, θα αρνηθεί τον πρωταγωνιστικό ρόλο σε εμπορική τηλεοπτική σειρά, λέγοντας «θέλω να γίνω ηθοποιός, όχι εκατομμυριούχος».

ΕΛΝΤΟΡΑΝΤΟ

Το 1966 θα βρεθεί να συμπρωταγωνιστεί δίπλα στον Τζον Γουέιν και τον Ρόμπερτ Μίτσαμ στο φημισμένο γουέστερν «Ελντοράντο», υποδύομενος έναν θερμοκέφαλο νεαρό, αφήνοντας άριστες εντυπώσεις. Τον επόμενο χρόνο θα πρωταγωνιστήσει στην ταινία του σημαντικού Ρόμπερτ Άλτμαν «Αντίστροφη Μέτρηση», ενώ συνέχισε τις εμφανίσεις του στην τηλεόραση. Ο Κάαν, θα κερδίσει επαίνους για τον ρόλο του ως ποδοσφαιριστή με βλάβη στον εγκέφαλο στο φιλμ του Κόπολα The Rain People (1969), πριν ακόμη συναντηθούν στην κορυφαία καλλιτεχνική τους στιγμή. Ωστόσο, πέρα από το «Ελντοράντο», καμία ταινία του δεν είχε καλά αποτελέσματα στα ταμεία και όλοι πίστευαν ότι ήταν ένας αντιεμπορικός ηθοποιός.

MISERY

Η πορεία του Τζέιμς Κάαν δεν ήταν ανάλογη της επιτυχία του στον «Νονό». Έπαιξε

Ο Νονός, το ξύλο και το κόψιμο

Η δεκαετία του '70 θα μπει όμως εντυπωσιακά, καθώς θα βρεθεί στο πολυπόθητο καστ και μάλιστα ανάμεσα στους κεντρικούς χαρακτήρες, του «Νονού», δίπλα στο ιερό τέρας Μάρλον Μπράντο και τους μετέπειτα σταρ και κορυφαίους ερμηνευτές της γενιάς του, όπως ο Αλ Πατσίνο, ο Ρόμπερτ Ντιβάλ (ο Ρόμπερτ ντε Νίρο θα εμφανιστεί στο δεύτερο μέρος), αλλά και αξιομνημόνευτους καρατερίστες. Ο ρόλος του Σόνι Κορλεόνη θα διακοπεί πρόωρα, από το ξερό του το κεφάλι, όπως έγινε και με την άνιση πορεία του στο σινεμά.

Στην ταινία υπάρχει η μακρά και αξέχαστη σεκάνς που ρίχνει πολύ ξύλο στον Κάρλο, άντρα της αδελφής του (Τάλια Σάιρ), που υποδύεται ο Τζιάνι Ρούσο. Εύκολα αντιλαμβάνεσαι ότι ο Κάαν ρίχνει και κάποιες ψιλές κανονικά στον Ρούσο. Όμως, η πραγματικότητα, είναι ακόμη χειρότερη, για τον Ρούσο, καθώς ο Κάαν, όπως είχε πει αργότερα ο νεαρός ηθοποιός, παραήταν επιθετικός και

«αυτοσχεδίασε δημιουργικά», με αποτέλεσμα να φάει ξύλο της χρονιάς του. Ο Ρούσο είπε ότι δεν μιλιόντουσαν μέχρι το 2017 γι' αυτό τον λόγο, ενώ ο Κάαν είχε διαψεύσει το περιστατικό, λέγοντας ότι η σκηνή γυρίστηκε με τον στάντμαν Πολ Μπάξλεϊ.

Επίσης, χαρακτηριστικό του χαρακτήρα του είναι και το γεγονός ότι ο Τζέιμς Κάαν έφυγε από την προβολή της ταινίας γιατί ο Κόπολα του είχε κόψει μία μεγάλη σκηνή. Πριν από την υπέροχη σεκάνς όπου ο Μάικλ Κορλεόνη λέει ότι θα σκοτώσει τον Σολότσο και τον διεφθαρμένο αστυνομικό Μακλάσκι στο εστιατόριο, υπάρχει μία σκηνή διαλόγου, δέκα σελίδων, μεταξύ του Σόνι με τον Χέιγκεν (Ντιβάλ) που ο Ιταλοαμερικάνος σκηνοθέτης την έκοψε ολόκληρη. Πάντως, ο Κάαν δεν έκρυψε ποτέ την εκτίμησή του στον Κόπολα και είχε δηλώσει ότι «του χάρισε μια μεγάλη τιμή, μια ολόκληρη καριέρα», εκτός βεβαίως και από τη μοναδική υποψηφιότητά του για το Όσκαρ Β Ρόλου.

σε δεκάδες ταινίες, αλλά οι καλές στιγμές του ήταν λίγες, καθώς οι άστοχες επιλογές του σε ταινίες ή σκηνοθέτες ήταν αρκετές. Από τη μετέπειτα πορεία του αξίζει να θυμόμαστε το θρίλερ «Misery» του Ρομπ Ράινερ (Όσκαρ Α΄ Γυνακείου Ρόλου η Κάθι Μπέιτς), το νεό-νουάρ θρίλερ «Αρχικατάσκοπος» του Μάικλ Μαν, η αθλητική περιπέτεια «Ρόλερμπολ» του Νόρμαν Τζούισον, το θρίλερ «The Killer Elite» του Σαμ Πέκινπα, τα δραματικά «Πέτρινοι Κήποι» και «Οι Άνθρωποι της Βροχής» του Κόπολα, το πολεμικό «Η

Γέφυρα του Άρνεμ» του Ρίτσαρντ Ατένμπορο και το δράμα «The Gambler» του Κάρελ Ράις.

ΕΞΙΝΤΑΝ

Ο Τζέιμς Κάαν θα παντρευτεί τέσσερις φορές και θα πάρει άλλα τόσα διαζύγια, θα αποκτήσει πέντε παιδιά - μεταξύ των οποίων και ο ηθοποιός Σκοτ Κάαν, θα διαπρέψει και στις πολεμικές τέχνες, όπου κατέκτησε έξι νταν, θα συλληφθεί μια φορά για τον ξυλοδαρμό ενός ράπερ και

θα αποκτήσει το δικό του αστέρι στο νούμερο 6648 της Hollywood Boulevard. Ο Τζέιμς Κάαν, με το ξερό του το κεφάλι θα πληρώσει το τίμημα ενός μνημειώδους ρόλου, αφού δεν θα μπορέσει να ξεφύγει ποτέ από τη σκιά του Σόνι Κορλεόνη, εν αντιθέσει με τους κινηματογραφικούς συγγενείς πρώτου βαθμού, Αλ Πατσίνο και Ρόμπερτ Ντε Νίρο, που έφτασαν στην κορυφή. Τελικώς, αυτά συμβαίνουν και στις καλύτερες κινηματογραφικές οικογένειες....

Ο... δυτικός προσανατολισμός του Ταγίπ Ερντογάν

Αφού έστρεψε την Τουρκία μακριά από τους δυτικούς συμμάχους, ο πρόεδρος Ταγίπ Ερντογάν άλλαξε πορεία με κινήσεις που ικανοποίησαν τις ΗΠΑ και αναστάτωσαν τη Ρωσία, μια στροφή που θεωρείται ότι αποσκοπεί εν μέρει στην αναστροφή της οικονομικής ύφεσης της χώρας του και στην ενίσχυση των ξένων επενδύσεων.

Η επανεξέταση της εξωτερικής πολιτικής αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης αναπροσαρμογής του Ερντογάν έξι εβδομάδες μετά την επανεκλογή του: άλλαξε επίσης πορεία στην οικονομία, αντιστρέφοντας ανορθόδοξες οικονομικές πολιτικές που κατηγορούνται για τον ανεξέλεγκτο πληθωρισμό και την κατάρρευση του νομίσματος της Τουρκίας.

Οι δεσμοί του Ερντογάν με τον Ρώσο πρόεδρο Βλαντίμιρ Πούτιν επιβαρύνουν τις σχέσεις της Τουρκίας με τους παραδοσιακούς δυτικούς συμμάχους της εδώ και χρόνια, μαζί με άλλους παράγοντες, όπως η ανησυχία για την ολοένα και πιο αυταρχική διακυβέρνησή του.

Όμως, το νεύμα έγκρισης του Ερντογάν τη Δευτέρα για την ένταξη της Σουηδίας στο NATO -μια κίνηση στην οποία είχε αντισταθεί επί μήνες- χαιρετίστηκε από τους δυτικούς ηγέτες που προσπάθησαν να ενισχύσουν τη συμμαχία στον απόηχο της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Αντίθετα, σφοδρή ήταν η αντίδραση της Μόσχας την περασμένη εβδομάδα, όταν η Άγκυρα επέτρεψε στον πρόεδρο Βολοντίμιρ Ζελένσκι να πάρει στην πατρίδα του πέντε Ουκρανούς διοικητές που κρατούνταν στην Τουρκία σύμφωνα με τους όρους μιας συμφωνίας ανταλλαγής κρατουμένων.

Καταγγέλλοντας την κίνηση αυτή ως παραβίαση της συμφωνίας που επετεύχθη με τη μεσολάβηση της Τουρκίας, η Μόσχα δήλωσε ότι η Άγκυρα είχε υποσχεθεί να κρατήσει τους διοικητές στην Τουρκία και παραπονέθηκε ότι δεν είχε ενημερωθεί.

Οι αναλυτές πιστεύουν ότι οι κινήσεις του Ερντογάν -συμπεριλαμβανομένης της δήλωσής του ότι υποστηρίζει την ένταξη της Ουκρανίας στο NATO- δεν ήταν τυχαίες.

«Υπήρχε η αντίληψη τα τελευταία χρόνια ότι η σχέση Τουρκίας-Ρωσίας είχε παρατραβήξει. Αυτό υποδηλώνει μια σαφή επανεξισορρόπηση», δήλωσε ο Galip Dalay από το think-tank Chatham House.

Ένα από τα κύρια κίνητρα είναι η προσπάθεια της Τουρκίας να βγει από την οικονομική

ύφεση και να αναζωογονήσει τις ξένες επενδύσεις, πρόσθεσε ο Dalay, σημειώνοντας ότι οι τεταμένες σχέσεις με τη Δύση είχαν αποδυναμώσει την οικονομία και τις επενδυτικές ροές. Ενώ η Τουρκία έχει αρχίσει να προσελκύει επενδύσεις από τους Άραβες του Κόλπου, χρειάζονται περισσότερα, είπε.

«Η Τουρκία δεν θέλει να πληγεί σοβαρά η τουρκορωσική σχέση, αλλά αυτό θα έχει αναπόφευκτα αντίκτυπο στις σχέσεις. Μετά τις εκλογές ο Ερντογάν αισθάνεται ότι έχει περισσότερα περιθώρια ελιγμών».

Μία ημέρα αφότου η Άγκυρα έδωσε το πράσινο φως για την ένταξη της Σουηδίας στο NATO, η Ουάσινγκτον δήλωσε ότι θα προχωρήσει στη μεταφορά μαχητικών αεροσκαφών F-16 στην Τουρκία σε συνεννόηση με το Κογκρέσο. Η Τουρκία είχε δηλώσει τον Οκτώβριο του 2021 ότι ήθελε να αγοράσει τα μαχητικά αεροσκάφη και σχεδόν 80 κτι εκσυγχρονισμού για τα υπάρχοντα πολεμικά της αεροσκάφη.

Τόσο οι Τούρκοι αξιωματούχοι όσο και η κυβέρνηση Μπάιντεν απέρριψαν κάθε υπόνοια ότι η έγκριση της Άγκυρας για την ένταξη της Σουηδίας στο NATO συνδέεται με την πώληση των F-16 κατά τους μήνες των συνομιλιών για την αντιμετώπιση της τουρκικής αντίδρασης. Ανώτερος Τούρκος αξιωματούχος δήλωσε στο Reuters ότι η Τουρκία δεν θα βλάψει τους δεσμούς της με τη Ρωσία βελτιώνοντας τις σχέσεις της με τη Δύση, προσθέτοντας ότι η Δύση πρέπει να στηρίξει την Τουρκία στις οικονομικές της ανάγκες.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΝΤΟΓΑΝ-ΠΟΥΤΙΝ

Οι δεσμοί του Ερντογάν με τον Πούτιν έχουν παίξει σημαντικό ρόλο στη διπλωματία γύρω από τον πόλεμο στην Ουκρανία, βοηθώντας τον να μεσολαβήσει σε μια συμφωνία για την ασφαλή εξαγωγή σιτηρών από τα λιμάνια της Μαύρης Θάλασσας της Ουκρανίας.

Όμως η συμφωνία αυτή, την οποία η Μόσχα έχει απειλήσει να εγκαταλείψει λόγω της αθέτησης, όπως λέει, της υπόσχεσης της Δύσης να άρει τα εμπόδια στις ρωσικές εξαγωγές σιτηρών και λιπασμάτων, λήγει στις 17 Ιουλίου.

Ο εκπρόσωπος του Κρεμλίνου Ντιμίτρι Πεσκόφ δήλωσε τη Δευτέρα ότι επί του παρόντος δεν υπάρχουν σχέδια για συνάντηση του Πούτιν με τον Ερντογάν προκειμένου να συζητηθεί η ανανέωση της συμφωνίας και ότι δεν είναι γνωστό πότε ο Πούτιν θα μπορούσε να επισκεφθεί την Τουρκία.

Η Άγκυρα είναι σημαντική για τη Μόσχα, καθώς ο Ερντογάν αρνήθηκε να συμμετάσχει στις δυτικές κυρώσεις κατά της Ρωσίας για την εισβολή στην Ουκρανία. Οι πτήσεις και το εμπόριο συνεχίζονται και η Τουρκία είναι ένας σπάνιος πελάτης για το ρωσικό φυσικό αέριο. Η Μόσχα, επίσης, ήταν σημαντική για την Άγκυρα ως εμπορικός εταίρος και σημαντική πηγή εσόδων από τον τουρισμό, ενώ κατασκευάζει και τον πρώτο πυρηνικό σταθμό της Τουρκίας.

Ενόψει των σφιχτών προεδρικών εκλογών της Τουρκίας τον Μάιο, η Μόσχα επέτρεψε επίσης στην Άγκυρα να αναβάλει έως και 4 δισεκατομμύρια δολάρια από τον λογαριασμό εισαγωγής φυσικού αερίου για πρώτη φορά φέτος, ανακουφίζοντας την πίεση στα μειούμενα συναλλαγματικά αποθέματα.

Το Κρεμλίνο δήλωσε ότι σκοπεύει να αναπτύξει τις σχέσεις με την Τουρκία «παρά τις διαφωνίες».

«Η Τουρκία μπορεί να προσανατολιστεί προς τη Δύση, γνωρίζουμε ότι στην ιστορία της Τουρκικής Δημοκρατίας υπήρξαν περίοδοι έντονου προσανατολισμού προς τη Δύση, υπήρξαν περίοδοι λιγότερο έντονου προσανατολισμού», δήλωσε ο Πεσκόφ.

«Αλλά γνωρίζουμε επίσης ότι... κανείς δεν θέλει να δει την Τουρκία στην Ευρώπη, εννοώ οι Ευρωπαίοι. Και εδώ οι Τούρκοι εταίροι μας δεν πρέπει να φορούν ούτε ροζ γυαλιά».

ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΕΕ

Η προσπάθεια της Τουρκίας να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει παγώσει εδώ και χρόνια μετά την έναρξη των ενταξιακών συνομιλιών το 2005. Το 2009, η Κύπρος μπλόκαρε έξι από τα 35 κεφάλαια που πρέπει να ολοκληρωθεί η Τουρκία στο πλαίσιο των ενταξιακών της διαπραγματεύσεων με την ΕΕ.

Οι αναλυτές πιστεύουν ότι, εκτός από τα ταξίδια χωρίς βίζα για τους Τούρκους, ο Ερντογάν επιθυμεί στενότερες εμπορικές συμφωνίες με την ΕΕ, ακόμη και αν η ένταξη παραμένει μια μακρινή προοπτική, που συνδέεται με την πρόοδο στη δημοκρατία και σε άλλα ζητήματα.

Πολλές ευρωπαϊκές κυβερνήσεις έχουν δείξει μικρό ενθουσιασμό για την αναζωογόνηση της διαδικασίας.

Πηγή: Reuters/Huseyin Hayatsever, Can Sezer and Burcu Karakas